Bys. prolitaarinar negedektyn — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN

(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble. zeblelün emenees eder byri niitelegdene. Zilde garça baina.

1933 onii Sentiaabriin 2 iin eder

№198 (1055)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 menge. 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 menge

„YNENII" KOROONII AADRIS Центросоюзная, 19. Телефоны: редактора-344, секретаря-323.

Өbesekuriaalga

Өbese kuriaalgada uçarasan dutuunuudaa tariaakuriaalgada surgaal bolgoko

Tariaakuriaalgiin ba tuşaalgiin kampaaniiin ederyydiin alduunuudiigi zasaka

…nai Buriaad-Mongoliin respyblikiin jikenki kolkooznuud zalta emçeten bol tariaaku… kedelmeriigi niite deere …be. Respyyblike dotorkı aimag …nuudaas abtasan ene ederiin …geer bol zarim kolkooznuud …kuriaalgiin kampaaniigi şa… …tai kurdaar jabuulza baika …

…na tariaatuşaalgiin jabadaliigi …çalaka ba ene ziliin urga… …ekin garciigi prolitaariin ge… …anka tyryyn Kizaariin na… …komiteediin sekritaar nek. …oviin neremzete kvitaancaar …aka tukai bolşoviig josoor …lan temeceze baina.

…ees manai respyybligiin na… …emkilin urada aikabtar çuka… …bolşoviig zorilgo tabigdakani: …n talaas urgaciigi amzaltatai… …geel ygei cugluulan abaza …tuşaalgiin tesebiigi bolzoroo… …tyryyn ba sain çanartai ta… …şaaza gyicedkeke, kolkoo… …tariaagi kulgailaka koroto… …daltai eseşe ygei çangaar te… …ee kabariin tariigiin dutuu… …ene kemzeenyydiigi beje… …e begleke josotoi.

…riaa kadaka ba tyyniigi ku… …a jabadaliin koorondo zab… …gargal ygei ene kojoriigi …luulza tegşekeneer erkileke …go tabika, tariaa kadaka ma… …bykende zernouloviitel bai… …a kadasan pooliigi dakin …uraar kamaka g. m. jeriin …oomiin zaabariigi gyicedke… …sotoi baina.

…ketei kamta, manai soninii …dugaarta tolilogdoson ked. …biçegçediin biçegees baicaaza …ede ene deere durcagdasan …kemzeenyydiigi jikenki kol… …uud kangalta ygei gyiced keze baina.

Zşeelelebel: Selengiin aimagiin Orongiin somonii „Ulaan-Orongo" geze jikeken kolkooz bol nam ba zasagiin, zygees keden duradkagdasan kolkooziin urgaciigi kulgaiçan—deermeçenees kimgadakiin tula josotoi şalgagdasan kolkoozçoniigi tomilozo sakiuul tabika gesen zaabariigi medeze abaç, saitar tyyn tukai canalaa tabiaa ygei, jere caasan deere kiigeed baiza ganzuuriin ba karbaankiin toskonuudiin niudargaçuudta urgaciigaa kadgailuulsan zigşyyrtei kereg bolson juuma.

Negee talaasani Deede-Ydiin rajoonii, Doodo-Ilkiin somonii „Arbizal" geze kolkooz ene aavgustiin 25-nii ederees tariaakuriaalgiigi ekilelebeç, odoo kyrter prolitaariatuşaagaa edii, tariaa cokilgiigi ekilee edii „Өerөө byteke" zamaar tabiza, tariaacokisonii syylde tariaagiin elbeg bolson koino tuşaaza ekileke bide" geze oportunis yzel bariza suuna. Namiin ba zasagiin gazariin gargasan tariaakuriaalgiin ekilsenii koino 6 ederiin torşo dotoroo tariaatuşaalgiigi ekileke josotoi gesen ceb ceke bodoliigi bodoto deerenı bejelyylel ygei suuza baisan ton ajuultai kereg baiha juma.

Men aimagiin, Dabaatiin somonii „Ulaan-Çenesete" geze kolkooz menee kyirele tariaakuriaalgiigi ekilee ygei, geketei kamta tus kolkooziin zarim pooliin tariaan yni cagaa bolborozo, odoo bolkodoo adkaraza baika juma. Ene ziliin urgaciigi kuriaalgadaa negen gazariin tariaanii kamta deeree bolbosorokiigi kyleel ygei, bolbosoroson zakaasani ekileze kadaka josotoi gesen namiin ba zasagiin çukala togtooluudiigi gyicedkel ygei suusan ajuulta kereg uçarana şuu.

Tariaakuriaalgiigi amzaltataigaar erkileke jabadalda gol çukala onison bolko kereg bol ekin udaa koi kooziin brigaaduud dunda azaliigi zeb eer emkidkeze, tedeenii kyciigi tencyyriteigeer tabika, yiledberiin tesebiigi cag bolzortoni bykii brigaad ba tyynii geşyydiin duradkalga ba zebşeelteigeer zokioozo tabika jabadal baisan. Enyyniigi zarim kenki somonii emkinyyd zaabariin josoor tabiaa ygei baina. Selengiin aimagiin Orongiin somonii „Ulaan-Odon" ba Jerbaanoviin neremzete kolkooznuud, tariaakuriaalgiin brigaadiigi menee kyrtele emkidken baiguulaa edii, yiledberiin tesebiigi zokioogoo edii suuna.

Tere tula, ene cagaa bykii aimag rajoonii ba somon-toskonii namiin soveediin emkinyyd bykii kyce çadalaa emkidken somolozo, eesediin dundaas sain ulasiigi emkidkeze kedee-nutagaa, koikooz, sovkooz, MTS-nuudta gargdza tedenii dunda ulas teriin kedelmeri, kooson amaar bişe, bodoto deereni gyicedken bejelyylze, niudarganççuud, lamanar ba tyynii aagintanuud bolko baruun „zyynii" etegeedtendiin tariaakuriaalgiin ba tuşaalgiin amzaltiigi tasalka zoriigtoi koroto idkalganuudiigi buta cokizo, kolkoozçon ba azalta emçeteniigi emkidken zoloodozo deere durcagdasan alduu dutuunuudiigi usadkan zailuulka erkim deede ujalga bykii namiin ba soveediin emkinyydiin urada ene ederee baina. N.

„Arbizal" tariaagaa „cuglarsanii zergeer" tuşaaka „tesebtei"

…ede Ydiin aimagiin, Doodo …n somonii „Araizal" geze ko… …azalin arteel bol odoo ziliin …anii urgaca kuriaalgada aav… …a 25 aas ekilen orson baina. …a kadalgada kamta 3 maşii… …edelmerilze baika begeed, te …e orooso geekegyi kaircag …lesen. Menee kuriaalgaka ta… …i kamta 70 garan geegter bol …

…oli deere kamta 3 brigaada …lmerilze baina. Kedelmeridee …an kolkoozçonii azaliin zar… …sakilgani sain. …riaagaa eşee cokizo ekilsen …. Odoo zilde kamta 235 ceen… …ariaa tuşaaka tesebtei. Tariaa …algiin kedelmeri ekilseer me… …6-7 konog engerser bolboç …arteel tariaa cokilgoo ekildeg ygei baikaas gadana tariaanii cuglarça jike bolson koino ulastaa ta riaa tuşaaka geze „tesebleseṅ" baina. „Arbizal" arteelin ketelberilegçed bol tariaa tuşaalgiigi bol zoroos urid dyyrgeke ba enyyniigi tula menee tariaa cokilgiin kedelmeriin ulasta negeç tukai sanal bodol ta bina ygei azai.

Geke zuura bidener bol aavgustiin tesebiigi dyyrgekiin telee bol şoviig josoor temeceke josotoi azai. „Arbizal" arteeliin ketelberilegçediin tesebleseni josoor tariaa tuşaalgiigi cuglarsanii zergeer tuşaaka beze geze „eeree byteke-de" naidaad tariaa tuşaalgiigi kurdadkan ygei saunal ba zorgol engereze tariaa tuşaalga bol derge tatagdaka bolno azai. lime oportunisis yzelde eris katuu coki co eke keregtei.

Manai respyybligiin erkim kolkoozuud bol Erkyytski rajoonii „Kraasno-Znaami" geze kolkooziin yzykeleer kizkomiin sekritaar nek. Lioonoviin neremzete kvitaanca doro tariaa tuşaalgiigi dyyrgeze kizaar koorondiin meriiceede erkimlen garkiin tolee temeceze bai kada „Arbizal" arteel bol enyyn tukai sonososon ygei mete eesediin gee oportunis josonii teseb zokoozo suukani ton zigşyyritei.

Uçar iimede, ene arteeliin prav leeni bol tus alduugaa darui cagaa zasaza, tariaa cokilgiigi ekilketei kamta tariaa tuşaalgiigi nek Lioonoviin kvitaanca doro dyyrgekiin telee elsyylke kyçee elsyylke josotoi.

Tariaanii ideelze gyicebeç, kadalgiigi ekilee edii.

…eede Ydiin aimagiin, Dabaatiin …onii „Ulaan Şenesete" geze ar… …iin odoo ziliin tariiga bol kam …0 ga baisan. Ene ziliin tariaa… …urgaca bol dunda zergiin bai… Menee yjede zarim gazarta ta… …ni ideelze gyiceed kaduul… …ar bolson bolboç tus arteel bol …riaa kuriaalgada orozo çadaa …, karin sentiaabri 4 es orko …eze tesebleed baina.

…tasa kadalgiin 2 maşiinani …sagdaad belen, orooso geekegyi …kaircag kiigdesen; ebese kuriaalga …aa kadaka tesebiigi gargaza 22-to dyyrsen; paar …kalalga man dyyrze baina: no …o tuşaalga 100% dyyrsen geke …meteer tus arteel bol mau bişe …kedelmerilze, tariaakuriaalgiin …ime beledkeltei baibaç tariaanii …ideelze gyiceed baikada tariaagaa …adan ygei baikani zigşyyritei.

Nam ba zasagiin gazar bol tariaanii yrgelzeldee ideelkiigi kyleeze bain ygei, karin kaana jamar gazarta geegter juu tasag tariaanii ideelze gyicebel tariaa kadalgiigi zaabol ekilke geze todorkoi zaabari bugedege ygei, arteeliin ketelberilegçed ene oilgoo edii baina azai.

Odoo zilde kamta 115 ceentnir tariaa ulastaa tuşaaka tesebtei bai na. Tariaanii tuşaalga sentiaabri 8-aas ekilke tesebtei. Tariaa çireke geeke tuşaalga bol tesebtei …a. „Ulaan Şenesete" arteeliin ta riaanii gazaranı 20 kilometer kebo tolkoo tula pooli deere otog (staan) barika geze bodomzolson baina gebeç darui odoo kyrter ygee barigdaa edii.

„Ulaan Şenesete" arteel bol ebese kuriaalgiin bytemzetei dyyr geke zuuraa ulastaa ebese tuşaaka tesebee gyicedkekiin telee temeceze baina.

Tere arteeliin pravleeniiin odoo yjiin çukala zorilgo bolbol kaana tariaani ideelze gyicesen tende ta riaa kadalgiigi ekilze bykii kyçee tariaa kuriaalgada tabika josotoi. Kerbee urida mete eder cag kylieeze suubal tariaakuriaalga ba tariaa tuşaalga gederge tatagdaza keden jike tariaan- geelte bolko geze medeke keregtei. „Ulaan Şenesete" arteel bol Kizkomiin sekritaar nek. Lioonoviin neremzete kvitaanca doro tariaa kuriaalga ba tuşaalgiigi cag bolzortoni sainaar gyicedkekiin telee temeceke josotoi. R. S.

„Ulaan Odon" tariaakuriaalgada beledkelgyi

Selenge. Orongiin somoniin „Ulaan-Odon" ba Jerbaanoviin neremzete arteeluud ene ziliin tariaakuriaalgiin kampaanida beledkel sulatai baina. Өesediin medelde baisan tariaakuriaalgiin maşiiniigi dyyren sainaar zasabarilaagi ygei, zasabarilaabaç, tyyniigi kaana jamar azalda ilgeke, keden maşina kaana ajuulgyi baika tukai ygei nartaigaar zasagdasan ygei.

Ziseelbel; Ulaan-Odon arteel bol 4 tariaakuriaalgiin maşiinatai aad tyyuii negeni zasabarilaad yi degçe 3 maşiiniigi zasabari ygee orkison. Tere zasabarida oroko ygei orkigdoson tariaakuriaalgiin maşiiniigi saitar şalgaza yzebel, engereçe ziliin tariaakuriaalgiin kampaaniaas koişo zasabarilagdasan ygei, zibereze kebtesen ederkei bilsan juma. Ene bol ynekeeree tariaakuriaalgiin kampaanida kariuucalga ygei kandaza baisani gerçelne.

Edegeer kojor arteeluud odoo kyrter tariaakuriaalga ba tuşaalgiin kampaani tukai yiledberiin teseb zokiooson ygei, keden ulasiigi brigaad emkidkeke tukai medene ygei baina. Zygeer tus arteeliin tyryylegçe nek. Ganzuuriin kelekee kedelmeriçen ulaanaa kolbuu ygei, kolkoozçuud ba kolkoozçinguud ajuultai baina, jamar arga zyi bidereke geeşeb geze kooson yge jariza jamarç kemzee abal ygei suuna.

Enyynde nutagiin emkinyyd sa nalaa tabiza urgaciigi buşuukan kuriaalgaka kemzee abka josotoi. Ynenii gabşagai.

Niitiin zeeriigi kulgailagçada kemzee abka

Selenge. Nojokon somonii, Çeke-Tagalcariin „Ulaan Mandagça" arteeliin tyryylegçe nek. Dembereliin talkanaas kulgai lan abçi baina, nuucaar englin naimaa çanda ender cengeer naimaalaba. lime niitiin zeeriigi niuuca dal… çiin albanda baiza bolkuu?

Selengiin aimagiin kuuli sakigça darui sanalaa tabiza, zemete Dembereliinde katuu kemzee abka josotoi bolbo.

Bolşoviig.

Amzaltanuud baibaç dutuunuud olon.

Selengiin MTS-iin rajoon dotorki kolkooznuud bol, odoo zunii ebesekuriaalgiin kampaaniigi keçineen engergebeb gebel: Zagastain somon dotoroo ebesekuriaalgiin kampaaniigi engergesenii dyngiigi aavgustiin 21-nii eder yzekedee, zarim kolkooznuud ebesekuriaalgada bolşoviig josoor kedelmerilze çadaşan deerees, uul tesebee 21/VIII-medeegeer 100% ba ilyybçelen dyyrgekdezi zarimuudni tesebee 80% gyicedkesen azalça emçeten ba niudargaçuudiigi orolcuulaad baikada cabçalgiingaa tesebiigi 58% ba ceentnireer 31% gyicedkesen.

Zagastain Staalinii neremzete komuuniigi bol, cabçalgiingaa teseb 100% ba ceentnireer 126% gyicedkebe, Jirbaanoviin neremzete arteel cabçalgaa 80% ba ceentnireer 125% gyicedkesen g. m. Jirbaanoviin neremzete arteel cabçalgaa 98% ba ceentnireer 93% gyicedkesen, Kryybskiin neremzete arteel cabçalgaa 80% ba ceentnireerç 80% gyicedkesen geke mete olon janza alag erieenyyd baiba.

Jaakadaa iime boloob gekede zarim kolkoozuudni ebesenii kedelmeride byke kedelmeriçediingee 25% elsyylsen ba one dutuugiigi namiin yyrnyyd, somsoveed MTS-iin direegce ba kolkooziin prableeninuudç ertees zasaza çadaagyi baisan azal.

Өbesenii kuriaalgiin yjede somsoveed ba MTS n direegce kojor opiratiiv josoor brigaadnuud deere jabaza byke kedelmeriigi şalgan yzeze ketebeerileegyi baina, ziseelbel, MTS-iin direegcees somsoveedte ebesekuriaalgiin yjede negeç jabaagyi alibaa çukala asuudaluudiigi eesedee juu geze şanab tyynee dura duraaraa zokioogoodla bejelyylke geze bodo dog baisan baina.

Jerenkii deeree Zagastain somonii kolkoozuud ebesekuriaalgada oroitozo oroson gekeer bolbosoo ba, zarimuudni 24/VII ba 29/VII-zigderge kedelmerilze baina, enyyn deerees menee kyrter ebese dyyrgeegyi kagdaruulka tuildaa kyreze ebeseniigee şimiigi muudaaan koinoni cabçaza baika juma??

Kolkoozuudiin ebesekuriaalgiin brigaadiirnuud ba brigaadiin dunda kedelmerilze jabaa byke geşyydni eesediingee uridaa tabiaad kedelmeriin jabasan zorilgo ba uul tesebee erkim sainaar engergeke geze gyiced medeegyie uçarnuud ali olon tokioldoko baisan jaakadaa tiime baigaab gekede, brigaadiin dunda jabuulagdaka nebteryylgiin ba oilguulamziin kedelmeriigi jerdee sulaar tabisani, somonii ba aimagiinç itegemzeten cag yrgelze jabaa gebeç, brigaadnuud deere negel jikeen jerenkii iledkel kiigeed jabaçadag uul kiize baisan kedelmeri tukai onco todorkoi iagtanuudiigi zişee yzyylze, tyyniigi toiruulan eesediigee şyymzelke ba socialis meetoduudiigi keregleze kedelmerilke tukai juuç kiigee ygei geze ilerbe.

Zargalantain somonii kolkoozuud ba azalça emçeçyyd ebesekuriaalgada temeceeb geke jum bol ebeşekuriaalgadaa Zagastain somontal adilkuu baika, aavgusta 23 nii eder somonii tesebiigi gyicedkeegyi 98% cabçalgaar ba 90% ceentnireer gyicedkeze jabasan, zarim kolkoozuudnii tesebee 100% ba ilyybçelsen bolboç olonkini tesebee gyicedkeegyi baika („Burdiligaadka", „Otveed prompaarti" ba busad) basa zarim kolkooznuudni kedelmeriçedte idyylke talkayibdi geze gemerelde, erkim sainaar ebesekuriaalgada jabasan „Kubiskal" geze arteelda damzuultiin ulaan tug şagnal egesen nerel bol ebese kuriaalgada „Piaţa sjeezde soveetov" geze arteelda orgoozo tug şagnal egeeb baika jum, ene sain ba muugaar olgokodoo, muugaar kedelmerilze tasaldaltai jabasan kolkooziin kuriaalgada orgen pleenumiigi kiike ba somsoveedtee orgen somsoveediingaa orgen şa ltagaan deerees iime tasaldal garaab, ene tasaldaliigi jaaza usadkaka tukai brigaadiin geşyydiin kabaadalgaatagaar kelceke uçartai baigaa ba. Zargalantaiin rajoonii socialis meriiceenii tyyniigi kereglegyi geze somsoveediin ergeede bolson zebleen deere ben nekedyyd ton zeb şyymzelsen baina.

Өmçiin seegtornii Zargalantada ton koino jabaza baisan bolboç, somsoveediin ergen zebleen deere enyyn tukai keden neked togtozo kelekedeni, somonii soveediin ba Namiin yyrinç zygees jerdee keregleke ygei ba ynemzee emçiingee seegtoriigi martadag uçar baigaa gaa geze kelekeer bolno. Somsoveediin tyryylegçe Budiinaas asuudal tabikada kedeken niudargaçuud ba katuu daabaritan baisan jum, baribaa gyicedkeegyi deerees kemzee abtaa jum geze keleed, onco todorkoigoor juuç ke lene ygei?? Basa mori unaaçgyi niudargaçuud katuu daabari egesen uçar baiza bolson azai.

Niizne-Ybkyynske selsoveediin kabatai byke kolkooznuud ebesekuriaalgiingaa tesebiigi 100% gyicedkee baina.

Өbesee ton sainaar kuriaaza abaa geze dyngiigi gargasan ilaltatai baina.

Orongiin somonii kolkooznuud ebese kuriaalgajaa aavgusta 24-nii medeegeer cabçalgaa 96,1% ceen tnireer 90,8% gyicedkesen, emçiin seegtornii 3860 ceentnir kuriaaka tesebtei aadaraikan 650 ceentnir kuri aaza abasan nileed koino jabana. „Olzon tujaa", „Sojol", „Ulaan Jangaazan" ba „Ulaan Orongo" geze komuuna uul tesebee 93—100% kyrter gyicedkezei. „Jerbaanov", „Bliyyker" g. m. kolkoozuud 82-75% gyicedkeze jabasan baina, „Ulaan Orongo" geze komuuna bol „Jangaazan" geze tagta 100 tukai ga kadalanda 3 maşiinqar ton sajakan ekilze orood cabçaza baina, tere çabçalanç kagdarka tuildaa kyresen ulaiza baisan engetei.

Orongiin somondo 8 byle niudargaçuud ba katuu daabaritan baisan aad, tedeenii 2-ni katuu daabari egtesen tede bol juuç cab çaagyi baisan azai, tyynii negen bol oroi unaka moriçgyi juum geze kelcene.

Mal azaliigi kegzyylke keregte ebesekuriaalga bol daiçalkui suuriigi ezelke josotoi, tiimees odoo ziliin ebese kuriaalgiin kampaani iigi bolşoviig josoor oroldozo çimetel—cecegtejee baikadani erkim sainaar bogonikon bolzor dotor somozo abka çukala baibaç Selengiin MTS-iin rajoon dotorki zarim kolkoozuud ebesekuriaalgada ton sulaar kandaza odoo bolkodo ebe sekuriaalgiingaa tesebiigi gyicedkeegyi, gyicedkebeç çanariin talaar kangaltagyi ebese ababa.

Somonii soveeduud, nam-komsomooliin ba MTS iinç emkinyyd bol ene çukala froonto deere opi ratiiv josoor udaridaza, ebesekuriaalgiigi sainaar engergeke tukai bolşoviig josoor temecel gargaagyi geze geregelegdene.

Ilangajaa ene emkinyyd bol eesediingee jabuulka kedelmeriigi zebleke ba alibaa dutuu zyilyydee jaagaad usadkaka geze kelcekegyi tuiliin jike dutuutai baigaa, ene dutuugaa tariaakuriaalgiin kedelmeriigi jabuulkadaa sur gaal bolgon ababal zokiko baina.

Z. Cerenii.

Өmçeteniigi martaza tasaldaltai bolbo

Orongiin somon bol Selengiin aimagiin negen gol maliin ba tariaanii azaltai şiidkekii çanartai somon boiko juma. Tere tula tus somonii namiin ba soveediin emkinyydiin, tyynii geşyydiin urida ene ziliin ebesekuriaalgiin kampaaniigi amzaltataigaar kuriaaka zorilgo baisan.

Kedii çineen sainaar tus somon dotoroo ene jikeken ulas teriin ça nartai kampaani odoo yjede jaba za bainab gebel: ene aavgustiin 27-nii ederiin medeegeer kolkooziin seegtor jerenkii deeree ebesekuriaalgiin tesebiigi gyicedkebe, emçeten ebesenii tesebiigi ke lo gyicedkesen ygei. Ucar bol em çiin azaltanii cabçalangiin talmaigi cag bolzortoi kubaarilan zaaza egesen ygei, enyyn tukai somonii soveed ba namiin yyr kojor ankaralaa tabisani jike sula gekede ilyy busa şuu.

Namiin ba zasagiin zygees keden udaa gargagdasan emçiin azaltanii dunda opiratiiv ketelberi, zaabari ba zoloodolgo egeze, tedeniigi emkidken niudargaçuudiin koroto ebesekuriaalgiin amzaltatai tasalka zorilgotoi idkalgaigi katuu kariu eke gesen zaabariigi çegnen ygei orongiin namiin yyr ba soveed kojor susaani ilerkei azai. Odoo bolkodoo tus somonii zarim tasagiin emçeteni azaltan cabçaka cabçalangiin gazar ygei bide geze negeç bukal ebese kuriaasan ygei suuza socialis maliin kool tasalduulka alkabtar ajuultai kereg gargaad baina.

Geketei kamta tus somonii kolkooznuud bol ebese kuriaalgiin tesebiigi jerenkii deereni gyicedkebeç çanariin talaar tiime sain kiisen ygei, somonii soveed ba namiin yyr kojor ene kampaaniiin yjede eesede brigaad deere garaza çanariigi şalgaza yzeke, brigaadiin dunda niite nebterelgiin kedelmeri erkileke g.m. keregiigi ene kampaaniiin yjede erkilsen ygei, jerenkii ketelberi eesediin kabinedeer egeze suusan.

Men somon dotoroo 4-5 niudargaçuud baika juma, edenerte katuu daabari egtesen ygei, tedener bol menee amarkan gertee suuza baina, somonii soveed ba namiin yyr kojoriin iime baidaldaa orood baikadani oportunizmiin yzel bariaa ygei gekiin ton arga ygei.

Selengiin aimagiin BK(b) namiin komiteed ba GK kojor sanalaa tabiza orongiin oportunizmiigi zasabarilka josotoi.

Ynenii gabşagai.

Meriiceegiin josoor dyyrgeze çadaa ygei

Jaruuna, Yldergiin somonii „Ynen-Azal" geze arteel bol ene ziliin ebesekuriaalgiin kampaanida tiime sain beledkeltei oroson ygei, kedee azaliin maşiina zebsegyyd ba kedelmeriçen garaar dyyren kangaltatai abaç tyyniigi dyyren sainaar garaagyi kemzee tabiaa ygei deerees ebesekuriaalgiin tesebiigi ene aavgustiin 15 nii ederiin medeegeer araikan 80,4 kubi gyicedkebe.

Azaliin tesebiin ba socialis mereiceegiin geree biçegiin josoor tus arteel bol ene aavgustiin 5 nii eder tesebee 100 kubi gyicedkeke baika josotoi baisan juuma.

Enyynees baicaabal tus arteel bol brigaadiin dunda azaliin emkilekiigi zebeer tabiza çadaa ygei, kegelmeriçediin keciigi dyyren edlee ygei, socialis josonii udaarna azal sulaar erkilsen gerçelne.

Tere tula tus somonii namiin yyr ba soveed kojor ene cagaa sanalaa tabiza tariaakuriaalgiin yjede „Ynen Azaliin" emkidkeliigi zebeer tabika josotoi.

Ynenii gabşagai Cebegiin

Өderiin noormiigi gyicedkene ygei.

Kori. Doodo—Kudanii somon dotoroo ebesekuriaalgiin koslol sula jabaza baina gebel: ene aavgustiin 20—nii medeegeer kolkooziin azaltan—60 kubi, emçiin azaltan—47 kubi gyicedkebe. Ucar bol azalta ederiin noormiigi dyyrgedeg ygei deerees bolson juuma.

Ziseelebel: maşiinaar cabçaka ederiin noormo bol 6 ga baisani 3 ga juu 50% gyicedkene, garaar cabçaka noormo bol 0,50—60 baisaniigi 0,20—30 gyicedkesen, iime baidal tus somoni ba bykii Koriiin aimagiigi gederge tataza baina.

Somonii emkenyyd ba aimagiin gazariin taşag bol ene ederees ekilen Doodo—Kudani somonii kolkoozuudiin azal emkidkeliigi saitar zasabarilan babiza tokioodosan tasaldaltanuudiigi darui gargaka zorilgo tabika josotoi.

Bolşoviig.

Nojokonii bolşoviiguud ilalta dababa

Selenge. Nojokon somonii ba soveediin bolon bykii kolkoozçon emkinyydiin urada ene ziliin ebesekuriaalgiin kampaaniigi amzaltataigaar erkilen yngergeze, somonii gol azal bolko socialis maliigi ebese koormoor kangaka jikeken zorilgo tabigdaad juuma.

Odoo tus somonii kolkoozçon bol ebesekuriaalgiin tesebiin 136 kubi gyicedkebe, tesebiin josoor somon dotoroo 1990 ga cabçalan cabçaka josotoi aad, tyyniigi egce 100% gyicedkesen, geke zuura 1990 ga cabçalangaas 14890 ceentnir ebese kuriaaka karaatai baisanaa 20327 ceentnir kuriaaza abasan baina.

Ene bol ynekeeree Nojokonii bolşoviiguudiin ebesekuriaalgiin froonto deere toogiin ba çanariin kolnoos adlidkan temeceseniigi kerçelne. Tus kampaaniin erkilegdeze baika yjede nutagiin namiin yyr ba soveed kojor eesediin idebkitenii keçiigi zeberer tensyylen kubaaza kolkooz bykiin, emçiin azalta ail bykenii dunda tomilozo iime nebteryylgiin kedelmeri alkabtar ergeer erkilsen juuma. Kolkooz, brigaad, emçete ail bykenii dunda socialis meriiceegiigi ergeer erkilesenii açaar ene ilalta dabasan baina.

Ynenii brigaad Cabadain

Surguulinuud 1933-34 onii suralcaliin zilde orob

Kerzerge вelen вolzo keçeeliin ekileltiigi ugtaaвta?

Surguuliiin yyde neegdeвe

Θcəgədər—sentiaabriiin negende byke surguulinuudiin keçeel ekilzei.

Manai soveed surguulinuud bol tuiliin jike kariuucalgata 1933-34 onii suralcaliin ziliiin tyryyçiin ədəriigi ugtan, olon mingan kədəlməriçən, tariaaçan kolkoozçonii ba ygeitei dunda çadalta əmçətənii kyyked kykiyyn colbon abiaa garan toglosoor şine ziliingee suralcalda erkim yyskel oroldolgo gargan keçeelee ekilkeer jirecegeebe.

BK(b) Namiin TK-iin surguuli tukai gargasan tyykete togtooliigi azal kereg deeree bejelyylen gyicedkeke jabadal bol, 1933 34 onii suralcaliin ziliin daiçalakui prograama bolko josotoi. Tus togtooliigi niitede nebteryylen gyicedkeke keregiigi toiruulan byke kolkoozçon ba əmçətəniigi elsyylze surgaaçad ba suragçadiin idebki keçeeliigi zangidan gargaza ynekeeree soveed-politteknilzmiin surguuliiin tələə ţemeceke temeceligi çucaraşagyi şuud jabuulsanii ulamaas kangagdakani damzag ygei. Surguulinuudiigi ynekeere sojoliin kubiskaliin gulamta bolgoko nam ba zasagiin zorilgiigi ali bolkoor balartuulan koişo tatakiigi oroldogço angiiin daisad tyynii aagintanuud bolko baruunii oportuniistan ba „Zyynii“ nuglaa kiigçed bolon ţedeneriigi ajadan dagaldagçadtai kair gam ygei temecen eris çanga kariuu əkə jabadal bol manai surguulinuudiin ədər byriiin kədəlməriiin negen gol çukala şalbarini mən azai.

Suralcaliin ziliin ekin—mənəə ədər kyrter bideneriin zygees beledkeliin kədəlməri tuiliin ərgəər jabuulagdaza, surguuliiingaa keçeelee ekilkedeni negeç juma zaaç duţuu ygei bolgood baika josotoi baisan ba kerbee bideneriin zygees surguuliiin bykeli ziliin kədəlməridə kereglegdeke çukala zyilnyydiigi cəm beledkeze çadaagyi, jamar negen zaakanç juma dutuu bailgabal—suralcaliin programiigi amzaltataigaar gyicedkeke jabadalda jikeken saad toormozo uçaruulkani jaaşagyi geze bygediin medeseer kereg baisan.

Ene kariuucalgata zorilgiigi bolşoviig josoor gyicedkeze, suralcaliingaa ziliigi ugtasan surguulinnuud mən nileen keden baiza baina (Troickosaavskiin 10 ziliin surguuli ba busad) Edener bol, surguuliiin tukai nam zasagiin zaabari togtooliigi gyicedkeke jabadalda byke kyçee elsyylen opiratiivno josoor kədəlmərilzə çadasaniini bodoto yre mən bolno,

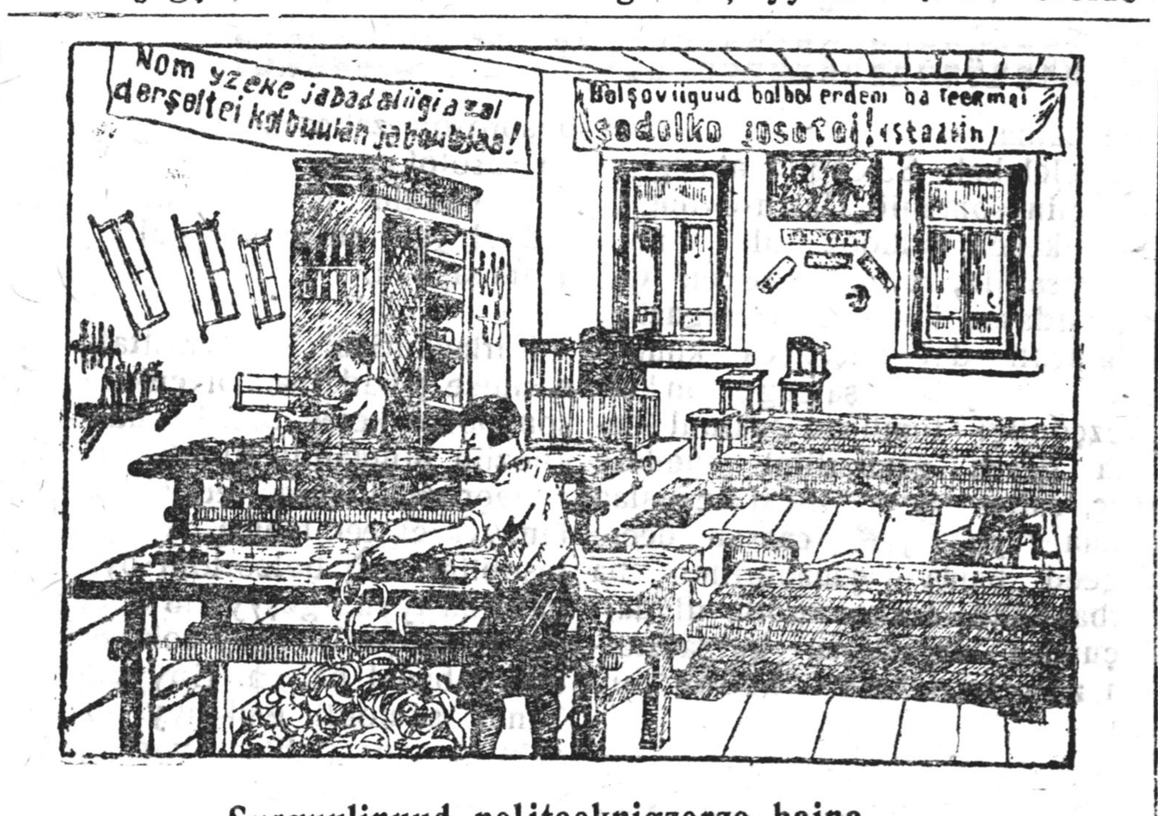
Tyynii zabsaraa mən suralcaliin şine zilde beledkeke kədəlməriiigi keregseelgyi zəndəə urasan byteke zamda tabin ymekei caarsandaa zuuraldaad, mərteigeer by ţeekeç azal ygei miin kooson kancaliaar dyyren forţfeel sugabçalagçadiin baisan gazar surguulinuudani nam zasagiin zaaza əgəsən bolzor—sentiaabri negende keçeelee ekilke arga ygei, ger bairani zasabarilagdaa ygei, tyliee tyleşeni beledkegdee ygei, bagaçuudiin medee byridkel abtaagyi g.m. zigşyyritei tasaldalda unaad baisan faagtanuud əcəən bişe baisaniigi manai kədəə biçegçədiin ədər byriiin dokioo medeecelees medegdene.

Uçar enyynii tukai keden ziţeenyydiigi abça yzebel. Selengiin aimagiin 72 surguulinuudaas aavgustiin 25-nii medeegeer zasabarilagdaza dyyresen surguulinuudni 35, mənəə zasabarilagdaza baisan surguulinuudni 11, zasabarilagdaza ekileedyi baisan surguulinuudeni 26 baika ba jərdəə 16 surguuliiin bykeli ziliin tyliee beledkegdesen ba caadteiki 56 surguulinuudni cucalç tyliee ygei baina. Kojordoki faagta gebel, Kiaagtiin aimagiin Altain somonii Dungiin surguuliiin suragçadiin kamtiin baira belen boloogyi, peeşin kiigdee ygei, conkonuudni şil ygei, mən surguuliinç baişan gyiced zasabarilagdaa ygei baina. Tus surguuli bol jərdəə 20 sazan tylieetei ba saadteigee nileen olon sazan tyliee dutamagtai baina. Basa nege zigşyyritei muukai oportuniis baidal gebel, Tynkenii aimagiin Kereenii somonii Θbəlzəən nugiin 4 ziliin surguuliiin baişangiin barilga 1925 ondo ankan suuri tabigdaza ekilsen baigaad mənəə 1933 onii sentiaabriiin 1 kyrter dyyrgee ygei, oroini kuçagdaa ygei conko yydenyydeni kiigdee ygei ba peeçiin kirpiice beledkegdee ygei g.m. aikabtar jike dutuu baina.

Ene faagtanuud bol suralcaliin şine zilde bolşoviig josoor beledkeke jabadaliigi zoriuuta tasalduulza suralcaliingaa keçeeliigi ekilkeer belen boloo ygei surguuliiin tukai nam zasagiin togtooliigi esergyyceze baisan zorilgotoi jabuulga zailaşagyi bolko azai. Uçar iime tula, tus 3 faagtanuudiigi darui cagaa ileryylen tasalduulagça etegeedyydiigi kuuliiin şataar kemzeede kabaaduulka çukala.

Caaşaa, negen çukala zyiliigi ababal, manai olonki surguuliiin (ilangajaa kədəədə) surgagçad əəsədiingəə keçeelde uridçalan beledkeke jabadaliigi keregseedeg ygei, əgləəgyyr suragçadiingaa cuglaraad baikada jamarç beledkel ygei, kedii yrook, jamarnuud pree dmet zaakiigaa mededeg ygei surguuliiingaa klaasada orodog surgagçad olon baidag baisan (Zakaaminii, Cakiriin Buriaad surguuli ba busad). Enyyn deerees byke li ziliini suralcal jamarç togtomol təsəb karaa ygei, zəndəə byteke josoor jabuulagdaza, ziliin eces bolkodo byke ziliini suralcal—yiledberiiini təsəb gyicedkegdee ygei, aikabtar jike tasaldaltai əngərsən uçaruud əcəən bişe baidag. Mən enyynçelen zarim surgagçad suragçadiingaa titraaduudiigi şalgaza yzedeg ygei baisan. Ene bol tebçeşegyi baidaliin negen bolko tula suragçadiingaa titraaduudiigi ədər byri şalgan yzeke jabadaliigi erkebişe çukala bolgoko josotoi.

Zarim surguulinuudta surgagçadtaa jamarç erke baidaliigi olgodog ygei, baira ba busag zyileer ton muu kangagdasan baika g. m. buzagai zyilyyd ali olon garadag baina. Nam zasagiin zaabariin josoor surgagçadtaa erkim sain erke baidaliigi olgoko, tedeniigi suralcaliin ziliin yjede iişe tiişeni selgyylen jabuulka ygei ba niitiin kədəlməridə keçeeliin yjede jabuulka ygei g. m. gol zyilyydiigi gyicedkedeg ygei baina.

Surguulinuud politeeknigzerze baina.

Uçar enyyn deerees zarim surgagçad əəsədiingəə jərənkii beledkeliigi deeşelyylkiin tələə oroldodog ygei, keçeeldee gyiced sainaar beledkedeg ygei jabadaluud yzegdedeg. Gebeç suurgagçadiin əəsədiingəə jərənkii erdemiigi deeşelyylke ba Maarks - Leeninii teoriiigi şudalkiin tələə bejee baalan oroldozo kədəlmərilk[...] badal zarim surgagçadiin or[...] go ygei salagar deerees b[...]

Manai soveed - politteknii[...] guuliiin surgagçad bol jə[...] erdemiin talaar kangaltaţai Maarks-Leeninii teoriiigi şud Marksiizm-Leeniniizmiigi me[...] baika josotoi.

Tiin manai zarim surguuli mənəə ziliingee keçeelde ji[...] dutamag zyilyydtei jireze b[...] ba zarimani keçeelee ekilkee daaç ygei baisan buzagai baid[...] əcəən bişe baika tula eny[...] oiriin 2-3 ədəryydte cəm za[...] lan usadkaza, suralcaliingaa zilde dyyren beledkelteigeer kiin tələə byke kyçee els[...] temeceke josotoi.

Θcəgdər surguuliiin [...] neegdebe, suragçad olon [...] çuud keçeelee ekilkeer colbo[...] riuunaar elsen jirebe.

1933-24 onii suralcaliin [...] raamiigi bolşoviig josoor a[...] tatai gyicedkekiin tələə byk[...] çe ba sanal zorigoo tabin or[...] ko cag mənəə ədərəəs ekil[...]

N. C-gi

Suragçad keçeel deeree.

Dungiin surguuli suralcaliin zilde belen boloodyi.

(Kiaagta)

Altain somonii Dungiin adagiin surguuli suralcaliingaa zilde sentiaabriiin 1-ees ekilen orokoor belen boloodyi, kamag jumani zadagai ger barilganuudani zasabarilagdaa ədii, tylieeni beledkegdeedyi g. m. gol dutamag zyilyydtei baina.

Tus surguuliiin soveed bol, suralcaliin şine ziliigi byrin təgəs beledkelteigeer ugtakiin tələə sanalaa tabiaa ygei, mənəə kyrter surguuliiingaa bairanuudiigi zasabariluulan dyyrgeke jabadaliigi udaridaka ygei, miin baina gebel zemelke şaltagaan ugta oldoko ygei.

Dungiin surguulida bolzo baigaa odoo yjiin ţasaldalţa baidaliigi abça yzebel: Θngərəgçə kabar suragçadiin kamtiin baira kiike geze kojor baişanguudiigi tabiza ekileed, mənəə kyrter tyynee gyiced dyyrgeedyi, tyynde kojor oros peeçi kiigdeke josotoi baigaad, tyyniigi kiize ekileedyi, kirpiiceni dutamag, mənəə 2500 keseg kirpiice dutuutai baisan deerees peeçiin kədəlməri ekilee ygei koişo tatagdaza baina.

Gadana conkiin şilnyyd dutuu ba tylieeni dyyren beledegdee ədii, gancakan „Şine Baidal“ arteel 20 sazan tyliee beledkesenees ondoo juuç ygei baina.

Tiin iimenyyd yndesen dutamaguud deerees suralcaliin zilde cag bolzortoo ekilen oroko jabadaliigi ţasalduulkada kyrgezei.

Uçar iime tula zokiko gazaraas kemzee abça uul dutamaguudiigi oiriin 3 konogto usadkaka josotoi.

M. K iiin.

Selengiin AGT sanaa amar suuna

(Selenge).

Aimagiin gegeereliin tasag (AGT) bol, suralcaliin şine zilde daicalakii josoor beledkeke jabadaliigi mənəə kyrter opiratiiv josoor udaridaza, surguulinuudaa sentiaabriiin 1-de keçeelee ekilekeer belen bolood baika josotoi baigaad, enyyniigi kangaba ygei. Mənəə kamag surguulinuudni zadagai, zasabariiin kədəlməri jike muu jabaza baina.

Zişeelebel: Aavgustiin 25 nii medeegeer byke aimag dotorki 72 surguulinuudiin 35 surguulinuudni zasagdaza dyyresen, 11 surguulinuud zasabarilagdaza baisan ba caadtaiki 26 surguuliiin barilganuud zasabarilagdaza ekileedyi baina. Mən enyynçelen surguuliiin bairiin zasabariiin çanar zarim gazartaa abaşagyi muu kəngən çanaraar byteegdesen baina. (Borgoi Derestei, D—Tori. Tamça g. m.)

Tylieenii taliigi abça yzebel, mənəə aavgustiin 25 kyrtel jərdəə 16 surguulinuud tylieetei bolson ba bişeni cucalaç tyliee ygei baina. Jərə ene metiin dutamaguud aikabtar olon baikada, aim gegeereliin tasag kancaliaariingaa caarsanda daruulçaad nobşo koirog dyrşel gargaza, zurgaanii stool sakisaar sentiaabri negen bolgozoi.

Gegarkomoos çanga kemzee abagtii. Tasaldaliigi ene cagaa usadkaka josotoi.

Selengiinski.

Buriaadiin kyykediigi byrin kanduulka

PVRZ iin kyykediin jaasli ba kyykediin cecegligte buriaad kədəlməriçədiin yri kyykediigi kanduulaka tukai juuç byteesen ygei aad—„acarna ygei“—geze suudag baina.

Mən enyyn çingi,—„kyykedee buriaaduud acarna ygei“—geed baika bişe buriaadiin kyykediigi surguuliiin nomiin yzelgede kanduulkiin tukai kədəlməri jabuulaka uçarţai.

Bal.

Naiman zil boloo—byteze jadasaar

(Tynken)

Kereenii somonii Θbəlzəə nuga geze gazariin 4 ziliin surguuliiin barilga ekilseer 8 zil bolzo baisan bujuu ankan 1925 ondo ekilen modo buulgaza, çuluu zəəzə, suuri tabiza ekilsen baika jum.

Mənəə 1933 onii syylçiin kvaartal garça baikada tus surguuliiin barilga gyiced dyyree ygei, oroini kuçagdaadyi, kanza peeçi kiigdeedyi, kooson əməkirçə kebtene.

Enyynii şaltagaani bol, im[...] nutagiin emkinyyd ba aim[...] emkinyydiin zygees ankaralaa[...] gaza udaridaa ygei, zəndəni [...] jaad baisanii şaltagaanaar [...] bolson azai.

Uçar iime, buzagai jabada[...] kuuli sakika gazaruudaas an[...] za, keregiigi məşkəbərilən, z[...] niuuruudiigi kuuliiin katuu ke[...] zeede erkebişe kabaaduulka [...] la.

M. Θbə[...]

BK(в) Namiin Kizkomiin togtool

Alairiin aimagta surguuliiin titraadiigi buruugaar kereglesen tukai

1. Alairiin aimagta surguuliiin caarsiigi buruugaar gargaşlasan jabadaliigi ileryylen zemete niuuriini olzo katuu kariuucalgada kabaaduulkiigi B K (b)N-iin Burmozkomdo duradkaka. Enyynii gyicedkeliin tukai Kizkomdo medeeceke josotoi.

2 Byke kizaariin moziin, ookrugiin ba rajoonii emkinyydees surguuliiin foondiin caarsa, karan[...] g. m. zyilyydiigi eldebiin on[...] keregselde kereglen buruu[...] gargaşlaka jabadaliigi ugtalan [...] riko.

Tus togtooliin gyicedkeliigi [...] magadan baikiigi byke moz[...] akruzkom kotkom ba raikomuu[...] sekretaarnuudiigi ujalgalka.

BK (b)N iin Kizkom.

BK (b)Namiin Burmozkomiin sekretariaadiin togto[...]

Sonososoni: Alairiin aimagta surguuliiin titraadiigi buruugaar kereglesen tukai BK (b)N iin Kizkomiin togtool.

Togtoosoni: BK(b) N-iin Mozkomiin sekretariaadiin ene onii 13[VIII -nii togtooldo nemekiin tula.

1. Surguuliiin titraadiigi nutagiingaa gazeedta kereglen kuuli busaar gargaşalan yrisenii tula BK(b) Namiin Alairiin aikomiin sekreţaar nək Aseejevta baisan ba „Alairiin kolkoozçon“ gazeediin redaagtorta baisan nək. ev. J. Jerbaanovta dongodolgo sonoskoko.

2 Redaagciingaa keregselde kuuli busaar gargaşalsan caarsaa tabon konogiin bolzor dotor Alairiin aimagiin gegeereliin tasagta bucaan əkiigi „Alairiin Kolkoozçon geze gazeediin redaagtarta onçolon ujalgalka.

3. Byke moziin aimaguudiin, joonuudiin ba kədəə toskonuu[...] emkinyydees surguuliiin foon[...] caarsa, karandaa g. m. zyilyyd[...] eldebiin ondoo keregselde ke[...] lekiigi ugtalan koriko.

4 Suralcaliin şine zilde bele[...] liin byridkel tukai asuudaliigi [...] çooniigoo zasidaani deere zə[...] kelcekiigi byke Aikom, raikom[...] tkom sekretaarnuudiigi ujalg[...] ba enyyn tukai todorkoi ja[...] kemzee abasan ba surguuli t[...] namiin negedemel ədəriigi ən[...] gəsəniigəə byridkeliin tukai [...] gelte biçegiigi sentiaabriin 10 [...] kl BK(b) N iin Burmozkomiin [...] tel surtaliin tasagiigi daagç[...] kyrgekiigi ujalgalba.

BK(b) N-iin MK.

Издательсгва „Бурправда“ и Унэн“ Бурдито №32